സ്കന്ദപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 5 (അവന്തീഖണ്ഡഃ)/അവന്തീസ്ഥചതുരശീതിലിങ്ഗമാഹാത്മ്യ അധ്യായഃ 45

http://aksharamukha.appspot.com/api/website?source=Devanagari&target=Malayalam&preOptions=[]&postOptions=[]&nativize=false&url=https://sa.wikisource.org//sa.wikisource.org/s/f8w

.. ശ്രീദേവദേവ ഉവാച . ..

പംചചത്വാരികം വിദ്ധി ദേവം ത്രിലോചനേശ്വരമ് ..

യസ്യ ദർശനമാത്രേണ സർവസിദ്ധിരവാപ്യതേ .. 1 ..

ഇതിഹാസമിഹാസീദ്യത്പീഠേ വിരജസംജ്ഞകേ ..

ത്രിലോചനസ്യ പ്രാസാദേ മണിമാണിക്യനിർമിതേ .. 2 ..

നാനാഭംഗിഗവാക്ഷാഢ്യേ രത്നസാനാവിവാപരേ ..

ദേദീപ്യമാനസൗവർണകലശേന വിരാജിതേ .. .. 3 ..

പാർവണേന ശശാംകേന ഖേദാദിവ സമാസിതേ ..

തത്ര പാരാവതദ്വംദ്വം വസത്യൈശ്വരം കൃതാലയമ് .. 4 ..

പ്രാതഃ സായം ച മധ്യാഹ്നേ കുർവ ന്നിത്യപ്രദക്ഷിണമ് ..

ഉഡ്ഡീയമാനം പരിതഃ പക്ഷവാതൈരിതസ്തതഃ .. 5 ..

രജഃപ്രാസാദസംലഗ്നം ദൂരീകുർവദ്ദിശോ ദശ ..

ത്രിലോചനേതി സതതം നാമ ഭക്തൈരുദാഹൃതമ് ..

ത്രിവിഷ്ടപേതി ച തഥാ തയോഃ കർണാതിഥീഭവേത് .. 6 ..

ചതുർവിധാനി വാദ്യാനി ശംഭുപ്രീതികരാണ്യലമ് ..

തയോഃ കർണഗുഹാം പ്രാപ്യ പ്രതിശബ്ദം പ്രതന്വതേ .. 7 ..

മംഗലാരാത്രികജ്യോതിസ്ത്രിസംധ്യം പക്ഷിണോസ്തയോഃ ..

നേത്രാംതം നിർവിശന്നിത്യം ഭക്തചേഷ്ടാം പ്രദർശയത് .. 8 ..

പ്രാണയാത്രാം വിഹായാപി കദാചിത്സ്ഥിരമാനസൗ ..

നോഡ്ഡീയ വാംഛിതം യാതഃ പശ്യംതൗ കൗതുകം ഖഗൗ .. 9 ..

തത്രാസകൃജ്ജനാകീർണം പ്രാസാദം പരിതോഽവനൗ ..
തംഡുലാദി ചരംതൗ തൗ കുർവംതൗ ച പ്രദക്ഷിണമ് .. 5.2.45.10 ..
ദേവദക്ഷിണദിഗ്ഭാഗേ വിഷ്ണുദേഹോദ്ഭവം ജലമ് ..
തൃഷാർത്തൗ പിബതോ നിത്യം സ്നാത്വാ ചാജഗ്മതുശ്ച തൗ .. 11..
തയോരിത്ഥം വിചരതോസ്ത്രിലോചനസമീപതഃ ..
അഗാദ്ബഹുതിഥഃ കാലോ ദ്വിജയോഃ സാധുചേഷ്ടയോഃ .. 12 ..
അഥ ദേവാലയസ്കംധേ ഗവാക്ഷാംതർഗതൗ ച തൗ..
ശ്യേനേന കേനചിദ്ദൃഷ്ടൗ ക്രൂരദൃഷ്ട്യാ സുഖം സ്ഥിതൗ .. 13 ..
തച്ച പാരാവതദ്വംദ്വം ശ്യേനഃ പരിജിഘൃക്ഷയാ ..
അവതീര്യാംബരാദാശു ഉപവിഷ്ടഃ ശിവാലയേ .. 14 ..
തതോ വിലോകയാമാസ തദാഗമവിനിർഗമൗ ..
കേന മാർഗേണ വിശതോ ദുർഗമേണ പതത്രിണൗ .. 15 ..
കേനാധ്വനാ ച നിര്യാതഃ കിംകാലേ കുരുതശ്ച കിമ് ..
കഥം യുഗപദേതൗ മേ ഗ്രാഹ്യൗ സ്വൈരം ഭവിഷ്യതഃ .. 16 ..
ദുർബലോഽപ്യാകലയിതും സഹസാരിർന ശക്യതേ ..
കരിണാം ച സഹസ്രേണ വരാശ്വാനാം ച ലക്ഷതഃ .. 17 ..
ന കർമ സിദ്ധ്യേന്നൃപതേർദുഗേണൈകേന യദ്ഭവേത് ..
ദുർഗസ്ഥോ നാഭിഭൂയേത വിപക്ഷഃ കേനചിത്ക്വചിത്..
സ്വതംത്രം യദി ദുർഗം സ്യാദപമാർഗപ്രകാശകമ് ..18..
ഇതി ദുർഗേ ബലം ശംസഞ്ഛ്യേനോ രോഷാരുണേക്ഷണഃ ..
അസാധ്യസൗ കലരവൗ വീക്ഷ്യ യാതോ നഭോംഗണേ .. 19 ..
അഥ പാരാവതീ ദക്ഷാ വിപക്ഷക്ഷപണേക്ഷണമ് ..
മഹാബലം ദുർഗബലാത്പ്രാഹ പാരാ വതം പതിമ് .. 5.2.45.20 ..
.. കലരവ്യുവാച .. ..
പ്രിയ പാരാവത പ്രാജ്ഞ സർവകാമസുഖാരവ ..
തവ ദൃഗ്വിഷയം പ്രാപ്തഃ ശ്യേനോഽയം പ്രബലോ രിപുഃ .. 21 ..
സ ച തദ്വാക്യമാകർണ്യ പാരാവത്യാശ്ച സത്പതിഃ ..
പാരാവതീമുവാചേദം കാ ചിംതേതി തവ പ്രിയേ .. 22
.. പാരാവത ഉവാച .. ..
കതി നാമ ന സംതീഹ സുഭഗേ വ്യോമചാരിണഃ ..

കതി ദേവാലയാദ്യേഷു ഖഗാ നോപവസംതി ഹി .. 23 ..
കതി ചൈവ ന പശ്യംതി നൗ സുഖസ്ഥാവിഹ പ്രിയേ ..
തേഭ്യോ യദീഹ ഭേതവ്യം കുതോ നൗ തത്സുഖം പ്രിയേ .. 25 ..
രമ ത്വം ച മയാ സാർദ്ധ ത്യജ ചിംതാമിമാം ശുഭേ ..
അസ്യ ശ്യേനവരാകസ്യ ഗണനാപി ന മേ ഹൃദി ..25..
ഇത്ഥം പാരാവതവരാച്ഛ്രുത്വാ പാരാവതീ വചഃ ..
മൗനമാലമ്ബ്യ സംതസ്ഥേ പത്യുഃ പാദാർപിതേക്ഷണാ .. 26 ..
ഹിതവത്യോപദിശ്യാപി പ്രിയം പ്രിയചികീർഷയാ ..
പത്യാ ജോഷം സമാസ്ഥേയം കാര്യം പത്യുർവചഃ സദാ .. 27 ..
അന്യേദ്യുരപ്യഥായാതഃ ശ്യേനഃ പശ്യൻസ ദംപതീ ..
അപരിച്ഛിന്നയാ ദൃഷ്ട്യാ യഥാ മൃത്യുർഗതായുഷമ് .. 28 ..
അഥ മംഡലഗത്യാ സ പ്രാസാദം പരിതോ ഭ്രമൻ ..
പ്രോവാച പ്രേയസീ നാഥ ദൃഷ്ടോ ദുഷ്ടസ്ത്വയാഽഹിതഃ .. 29 ..
തസ്യാ വാക്യം സമാകർണ്യ പുനഃ കലരവോഽബ്രവീത് ..
കിം കരിഷ്യത്യസൗ മുഗ്ധേ മമ വ്യോമവിഹാരിണഃ .. 5.2.45.30 ..
ദുർഗം ച സ്വർഗതുല്യം മേ യത്ര നാസ്ത്യരിതോ ഭയമ് ..
അയം ന താം ഗതിം വേത്തി യാം വേദാഹം നഭോംഗണേ .. 31 ..
പ്രഡീനോഡ്ഡീനസംഡീനകാംഡവ്യാംഡകപാടികാ ..
സ്രംസിനീ മംഡലവതീ ഗതയോഽഷ്ടാവുദാഹൃതാഃ .. 32 ..
യഥൈതാസു ഹി കൗശല്യം മയി വർത്തതി ച പ്രിയേ ..
ഗതിഷു ക്വാപി കസ്യാപി പക്ഷിണോ ന തഥാംബരേ..
സുഖേന തിഷ്ഠ കാ ചിംചാ മയി ജീവതി തേ പ്രിയേ..33..
ഇതി തദ്വചനം ശ്രുത്വാ ആസ്ഥിതാ മൂകവത്സതീ..
അപരേദ്യുരപി ശ്യേനസ്തത്രായാതഃ ശിലാതലേ..
കിയദംതരമാസാദ്യ ഉപവിഷ്ടോഽതിഹൃഷ്ടവത്..
ആയാമാംതേ ച സ സ്ഥിത്വാ തത്കുലായകുലസ്യ ച.35..
പുനഃ ശ്യേനോ വിനിര്യാതഃ സാപി കാംതാഽബ്രവീത്പുനഃ..
പ്രിയ സ്ഥാനമിദം ത്യാജ്യം ദുഷ്ടദൃഷ്ടിവിദൂഷിതമ്..36..
അസൗ ക്രൂരോഽതിനികടമുപവിഷ്ടോഽതിഹൃഷ്ടവത്..
സാവജ്ഞം സ പുനഃ പ്രാഹ കിം കരിഷ്യത്യസൗ പ്രിയേ .. 37 ..

മൃഗാക്ഷീണാം സ്വഭാവോയം പ്രായശോ ഭീരുവൃത്തയഃ ..
ഇതരേദ്യുരപി പ്രാപ്തഃ സ ച ശ്യേനോ മഹാബലഃ .. .. 38 ..
തയോരഭിമുഖം തത്ര സ്ഥിതോ യാമദ്വയാവധി ..
പുനർവിലോക്യ തദ്വർത്മ ശീഘ്രം യാതോ യഥാഗതമ് .. 39 ..
ഗതേഥ ശകുനൗ തസ്മിൻസാ ബഭാഷേ വിഹംഗമമ്..
നാഥ സ്ഥാനാംതരം യാവോ മൃത്യുർവൈ നികടേഽഭ്യഗാത് .. 5.2.45.40 ..
പുനർദൃഷ്ടേ പ്രണഷ്ടഃ സ്യാദാവാസശ്ച സുഖം പ്രിയ ..
പ്രിയ യസ്യാസ്തി പക്ഷസ്യ ഗതിഃ സർവത്ര സിദ്ധിദാ .. 41 ..
സ കിം സ്വദേശരാഗേണ നാശം പ്രാപ്നോതി ബുദ്ധിമാൻ ..
സോപസർഗം നിജം ദേശം ത്യക്ത്വാ യോന്യം തു ന വ്രജേത് .. 42 ..
സ പംഗുർനാ ശമാപ്നോതി കൂലസ്ഥിത ഇവ ദ്രുമഃ ..
പ്രിയോദിതം നിശമ്യേതി സ ഭവിത്രീദശാർദ്ദിതഃ .. 43 ..
താം വാക്യം പുനരപ്യാഹ പ്രിയേ മാ ഭൈഃ ഖഗാർദിതാ ..
അപരസ്മിന്നഹനി ച സ ശ്യേനഃ പ്രാതരേവ ഹി ..44..
തദ്വാരദേശമാസാദ്യ സായം യാവത്സ്ഥിതോഽചലഃ ..
അസ്താചലസ്യ ശിഖരം യാതേ ഭാനൗ ഗതേ ഖഗേ .. 45 ..
കുലായാദ്ബാഹ്യമാഗത്യോവാച പാരാവതീ പതിമ് ..
നാഥ നിർഗമനസ്യായം കാലഃ കാലോഽസ്തി ദൂരതഃ ..46..
യാവത്താവദ്വിനിര്യാഹി ത്യക്ത്വാ മാമപി ശംസിനീമ് ..
ത്വയി ജീവതി ദുഷ്പ്രാപ്യം ന കിംചിജ്ജഗതീതലേ .. 47 ..
പുനർദാരാഃ പുനഃ പുത്രാഃ പുനർവസു പുനർഗൃഹമ് ..
യദ്യാത്മാരക്ഷിതഃ പുംസാം ദാരൈരപി ധനൈരപി .. 48 ..
തദാ സർവം ഹരിശ്ചംദ്രഭൂപതേരിവ ലഭ്യതേ ..
അയമാത്മാ പ്രിയോ ബംധുരയമാത്മാ മഹദ്ധനമ് ..49..
ധർമാർഥകാമമോക്ഷാണാമയമാത്മാർജകഃ പരഃ ..
യാവദാത്മനി വൈ ക്ഷേമം താവ ത്ക്ഷേമം ജഗത്ത്രയേ ..5.2.45.50..
സോഽപി ക്ഷേമഃ സുഗതിനാ യശസാ സഹ വാംഛ്യതേ ..
യശോഹീനം തു യത്ക്ഷേമം തക്ഷേമാന്നിധനം വരമ് ..51..
തദ്യശഃ പ്രാപ്യതേ പുംഭിർനീതിമാർഗം പ്രവർതിഭിഃ ..
അതോ നീതിപഥം ചിംത്യം നാഥ സ്ഥാനാദിതോ വ്രജ..

ന വ്രജിഷ്യസി ചേത്പ്രാതസ്തതോ മാം സംസ്മരിഷ്യസി ..52..
ഇത്യുക്തോഽപി സ വൈ പത്ന്യാ പാരാവത്യാ സുമേധയാ ..
ന നിര്യയൗ തതഃ സ്ഥാനാദ്ഭവിത്ര്യാ പ്രതിവാരിതഃ ..53..
അഥോഷസി സമാഗത്യ ശ്യേനേന ബലിനാ തദാ ..
നിർഗമദ്വാരമാരുദ്ധം കിംചിദ്ഭക്ഷ്യേ വതാ തദാ .. 54 ..
ദിനാനി കതിചിത്തത്രാതിഷ്ഠച്ഛ്യേനോ മഹാബലഃ ..
പാരാവതമുവാചേദം ധിക്ത്വാ പൗരുഷവർജിതമ് .. 55 ..
കിം വാ യുധ്യസ്വ ദുർബുദ്ധേ കിം വാ നിര്യാഹി മേ ഗിരാ ..
ക്ഷുധാക്ഷീണോ മൃതഃ പശ്ചാന്നിരയം പശ്യസി ധ്രുവമ് ..
വിധിരേവ ഹി സാഹായ്യം ന കുര്യാത്തവ നോദിതമ് .. 56 ..
ഇത്ഥം ശ്യേനേന സ പ്രോക്തഃ പത്ന്യാ സ സഹിതഃ ഖഗഃ ..
അയുധ്യത്തേന ശ്യേനേന സ്വദുർഗദ്വാരമാശ്രിതഃ .. 57 ..
ക്ഷുധിതസ്തൃഷിതഃ സോഽഥ ശ്യേനേന ബലിനാ ധൃതഃ ..
ചരണേന ദൃഢേനാശു ചംച്വാ സാപി ധൃതാ ഖഗീ .. 58 ..
താവാദായോഡ്ഡയാംചക്രേ ശ്യേനോ വ്യോമനി സത്വരമ് ..
ചിംതയൻഭക്ഷണസ്ഥാനമന്യത്പക്ഷിവിവർജിതമ് .. 59 ..
അഥ പത്ന്യാ കലരവഃ പ്രോക്തസ്തത്ര സുമേധയാ..
യതോഽവമാനിതാ നാഥ ത്വയാഹം സ്ത്രീതി ബുദ്ധിതഃ..5.2.45.60..
അതോഽവസ്ഥാമിമാം പ്രാപ്തഃ കിം കുര്യാമബലാ യതഃ..
അധുനാപി വചശ്ചൈകം കരോഷി യദി മേ പ്രിയ .. 61 ..
തദാ ഹിതം തേ വക്ഷ്യാമി കുർവേ തദവിചാരിതമ് ..
മമൈകവാക്യകരണാത്സ്ത്രീജിതോ ന ഭവിഷ്യസി .. 62 ..
യാവദാസ്യം ഗതാസ്മ്യസ്യ യാവത്ഖസ്ഥോ ന ഭൂമിഗഃ ..
താവദാത്മവിമുക്ത്യൈ ത്വം ചംച്വാ പാദം ദൃഢം ദശ .. 63 ..
ഇതി പത്നീവചഃ ശ്രുത്വാ തഥാ സ കൃതവാൻഖഗഃ ..
സ പീഡിതോ ദൃഢം പാദേ ശ്യേനശ്ചീത്കൃതവാൻബഹു .. 64 ..
തേന ചീത്കരണേനാഥ മുക്താ സാ മുഖസംപുടാത ..
പാദാംഗുലീനാം ശൂന്യത്വേ സോഽപി പാരാവതോഽപതത് .. .. 65 ..
വിപദ്യപി ച പ്രാജ്ഞൈർന സംത്യാജ്യഃ ക്വചിദുദ്യമഃ ..
ക്വ ച ചംചുപുടസ്തസ്യ ക്വ ച തത്പാദപീഡനമ് ..66..

ക്വ ച ദ്വയോസ്തഥാഭൂതം ദൂരേ മോക്ഷണമദ്ഭുതമ്..
ദുർബലേഽപ്യുദ്യമഃ ശ്രേയാനിതി ശാസ്ത്രേഷു ഗീയതേ .. 67 ..
തസ്മാദ്ഭാഗ്യാനുസാരേണ ഫലത്യേവ സദോദ്യമഃ ..
പ്രശംസംത്യുദ്യമം ചാതോ വിപദ്യപി മനീഷിണഃ .. 68 .. .
അഥ തൗ കാലയോഗേന ജംബൂമാർഗേ മൃതൗ തദാ ..
ജംബൂമാർഗേ മൃതാ യേ വൈ തേഷാം സ്വർഗഃ സദാഽക്ഷയഃ .. 69 ..
പുണ്യശേഷേ തദാ ജാതോ ഗംധർവതനയഃ ശുഭഃ ..
മംദാരദാമതനയോ നാമ്നാ പരിമലാലയഃ .. 5.2.45.70 ..
അനേകവിദ്യാനിലയഃ കലാകൗശലഭാജനമ് ..
കൗമാരം വപുരാസാദ്യ ശിവഭക്തിപരോഽഭവത് .. 71 ..
നിയമം ചാപി ജഗ്രാഹ വിജിതേദ്രിയമാനസഃ ...
ഏകപത്നീവ്രതം നിത്യം ചരിഷ്യാമീതി നിശ്ചിതമ് .. 72 ..
പരയോഷിത്സമാസക്തിരായുഃ കീർതിം ര്ബലം സുഖമ് ..
ഹരേത്സ്വർഗഗതിം ചാപി തസ്മാത്താം വർജയേത്സുധീഃ .. 73 ..
അപരം ചാപി നിയമം സ ശുചിഷ്മാൻസമാദദേ ..
ഗതജന്മാംതരാഭ്യാസാവിലോചനസമാശ്രയാത് ..74.. .
സമസ്തപുണ്യനിലയഃ സമസ്താർഥപ്രകാശകഃ ..
സമസ്തകാമജനകം പരാനംദൈകകാരണമ് .. 75 ..
യാവച്ഛരീരം നിരുജം യാവന്നേദ്രിയവിപ്ലവഃ ..
താവത്ത്രിലോചനോവംത്യാം മംതവ്യോ നാത്ര സംശയഃ .. 76 ..
ഇത്ഥം മംദാരദാമിഃ സ കാശ്യാം പരിമലാലയഃ ..
നിത്യം ത്രിവിഷ്ടപം ദ്രഷ്ടും സമാഗച്ഛേത്പ്രയത്നതഃ ..77..
പാരാവത്യപി സംജാതാ രത്നദീപസ്യ മംദിരേ ..
നാഗരാജസ്യ പാതാലേ നാമ്നാ രത്നാവലീതി ച .. 78 ..
സമസ്തനാഗകന്യാനാം രൂപശീലകലാഗുണൈഃ ..
ഏകൈവ രത്നഭൂതാഽഽസീദ്രത്ന ദീപോരഗാത്മജാ .. 79 ..
തസ്യാഃ സഖീദ്വയം ചാസീദേകാ നാമ്നാ പ്രഭാവതീ ..
കലാവതീ തഥാന്യാ ച നിത്യം തദനുഗേ ശുഭേ .. 5.2.45.80 ..
സ്വദേഹാദനപായിന്യൗ ഛായാകാംതീ യഥാ തഥാ ..
പൂർവേ സഖ്യൗ ഭവേതാം ഹി രത്നാവല്യാ മഹേശ്വരി .. 81 ..

സാ തു ബാല്യേ വ്യതിക്രാംതേ കിംചിദുദ്ഭിന്നയൗവനാ ..
ശിവഭക്തം സ്വ പിതരം ദൃഷ്ട്വാ നിയമമഗ്രഹീത് .. 82 ..
പിതസ്ത്രിലോചനം കാശ്യാമർചയിത്വാ ദിനേദിനേ ..
ആഭ്യാം സഖീഭ്യാം സഹിതാ മൗനം ത്യക്ഷ്യാമി നാന്യഥാ .. .. 83 ..
ഏവം നാഗകുമാരീ സാ സഖീദ്വയസമന്വിതാ ..
ത്രിലോചനം സമഭ്യർച്യ ഗൃഹാനഹരഹർവ്രജത് .. 84 ..
മാം പ്രത്യഗ്രൈഃ സുകുസുമൈഃ സുശുഭൈരി ഷ്ടഗംധിഭിഃ ..
സുവിചിത്രാണി മാല്യാനി പരിഗുംഫ്യാർചയേദ്വിഭുമ് .. 85 ..
തിസ്രോ്പി ഗീതം ഗായംതി ലലിതം ചൈവ സുസ്വരമ് ..
നാരീമംഡലഭേദേന ലാസ്യം തിസ്രോ്പി ര്വതേ .. 86 ..
വീണാവേണുമൃദംഗാംശ്ച ലയതാലവിചക്ഷണാഃ ..
വാദയംതി മുദായുക്താസ്തിസ്രോ്പി വിരമംതി വൈ .. 87 ..
ഇത്ഥമാരാധയംതീശം തിസ്രോ നാഗകുമാരികാഃ ..
വിചിത്രഭംഗീമാലാഭിരർചയംത്യസ്ത്രിലോചനമ് .. 88 ..
പ്രാതശ്ചതുർഥ്യാം താഃ സ്നാത്വാ തീർഥേ പിലിപിലേ ശുഭേ ..
ത്രിലോചനം സമർച്യാഥ പ്രസുപ്താ രംഗമണ്ഡപേ .. 89 ..
സുപ്താസു താസു സ ശിവസ്ത്രിനേത്രഃ ശശിഭൂഷണഃ ..
വാമാർദ്ധവിലസച്ഛക്തിർനാഗയജ്ഞോപവീതകഃ .. 5.2.45.90 ..
ലിംഗാദേവ ഹി നിർഗത്യ ഗംഗാപന്നഗമേഖലഃ ..
പ്രത്യുവാച തതഃ കന്യാ വിഭുരുത്തിഷ്ഠതേതി സഃ .. 91 ..
ഉത്ഥായ താ വിനിർമഥ്യ ലോചനേ ശ്രുതിസംഗമേ ..
അംഗമോടനവത്യശ്ച തദാ നിർഘൂർണിതേക്ഷണാഃ .. 92 ..
യാവത്പശ്യംതി പുരതഃ സംഭ്രമാപന്നമാനസാഃ ..
അതർകിതാഗമസ്താവത്താഭിർദൃഷ്ടസ്ത്രിലോചനഃ .. 93 ..
വവംദിരേ്ഥ താ ബാലാ ജ്ഞാത്വാ ലക്ഷ്മഭിരീശ്വരമ് ..
തുഷ്ടുവുശ്ച പ്രഹൃഷ്ടാസ്താഃ സന്നകംഠ്യോ്തിവിക്ലവമ് .. 94 ..
ജയ ശംഭോ ജയേശാന ജയ സർവഗ സർവദ ..
ജയ ത്രിപുരസംഹർതർജയാംധകനിഷൂദന .. 95 ..
ജയ ജാലംധരഹര ജയ കംദർപദർപഹൃത് ..
ജയ ത്രൈലോക്യജനക ജയ ത്രൈലോക്യവംദിത ..

ജയ ഭക്തജനാധീശ ജയ പ്രമഥ നായക .. 96 ..
നമസ്തുഭ്യം നമസ്തുഭ്യം നമസ്തുഭ്യം നമോനമഃ ..
ത്രിലോചന നമസ്തുഭ്യം ത്രിവിഷ്ടപ നമോ്യസ്തു തേ .. 97 ..
ഇത്യുക്ത്വാ ദംഡവദ്ഭൂമൗ പ്രണിപേതുഃ കുമാരികാഃ ..
അഥോത്ഥാപ്യ കുമാരീസ്താഃ പ്രോവാച ശശിഭൂഷണഃ .. 98 ..
സുതോ മംദാരദാമ്നശ്ച നാമ്നാ പരിമലാലയഃ ..
പതിർവിദ്യാധരവരോ ഭവതീനാം ഭവിഷ്യതി .. 99 ..
ചിരം വിദ്യാധരേ ലോകേ ഭോഗാൻഭുക്ത്വാ സമംതതഃ ..
തതോ ഹ്യവംതികാം പ്രാപ്യ മാം ധ്യാത്വാ സിദ്ധിമാപ്സ്യഥ .. 5.2.45.100 ..
ജന്മാംതരേപി മേ ഭക്തിർഭവതീഭിശ്ച തേന ച ..
വിഹിതാ തേന വോ ജന്മ നിർമലം ഭക്തിഭാവിതമ് .. 101 ..
ഏതത്പ്രഭാവതീസ്തോത്രം യേ പഠിഷ്യംതി മേ പുരഃ ..
തേഭ്യഃ കാമാൻപ്രദാസ്യാമി ഭവതീനാമയം വരഃ .. 102 ..
ഇത്യുക്തവതി ദേവേശേ താഃ കന്യാ ഹൃഷ്ടമാനസാഃ ..
പ്രണമ്യ പ്രോചുരീശാനം പ്രബദ്ധകരസംപുടാഃ .. 103 .. ..
.. നാഗകന്യാ ഊചുഃ ..
പൃച്ഛാമോ ബ്രൂഹി നോ നാഥ കരുണാകര ശംകര ..
ജന്മാംതരേ കഥം സേവാ ചതുർഭിർഭവതഃ കൃതാ .. 104 ..
തതഃ പ്രാക്തനവൃത്താംത മേതസ്യാപി കൃതാത്മനഃ ..
അസ്മാകമപി ചാഖ്യാഹി കൃപാം കുരു കൃപാനിധേ .. 105 ..
ഇതി ശ്രുത്വാ പ്രണയതോ ബാലോദീരിതമീപ്സിതമ് ..
പ്രോവാച താസാമപി ച ഭവാംതരവിചേഷ്ടിതമ് .. 106 ..
.. ഈശ്വര ഉവാച .. ..
ശൃണുധ്വം നാഗതനയാസ്തിസ്രോപി ഹി സമാഹിതാഃ ..
പ്രാഗ്ഭവം ഭവതീനാം ച തസ്യാപി കഥയാമ്യഹമ് ..107..
ഏഷാ രത്നാവലീ പൂർവമാസീത്പാരാവതീ ഖഗീ ..
സ ച വിദ്യാധരവരഃ പതിരസ്യാഃ ഖഗോ്യഭവത് ..108..
പ്രാസാദേ ച മമൈതാഭ്യാമുഷിതം സുചിരം സുഖമ്..
രജഃ പ്രാസാദസംലഗ്നം നുന്നം പക്ഷാനിലൈഃ പുനഃ .. 109 ..
ഉപരിഷ്ടാദധസ്താച്ച കൃതാ ഭൂരിപ്രദക്ഷിണാഃ ..

വ്യോമ്നി സംചരമാണാഭ്യാം സംചീർണം ച മമാജിരേ .. 5.2.45.110 ..
സ്നാതം ചതുർനദേ തീർഥേ പീതം തത്രാംബു ചാസകൃത് ..
ആഭ്യാം കലരവാഭ്യാം ച കൃതാഃ കലരവാ മുദാ .. 111 ..
ഏതാഭ്യാം സ്ഥിരചിത്താഭ്യാം മുദിതാ ത്വമതീവ ഹി ..
ദൃഷ്ട്വാ ഹി കൗതുകാന്യത്ര മമ ഭക്തൈഃ കൃതാന്യപി .. 112 ..
അമൂഭ്യാം ബഹുശോ ദൃഷ്ടാ മമ മംഗലദീപികാഃ ..
പീതം ശ്രുതിപുടാഭ്യാം ച മമ നാമാക്ഷരാമൃതമ് ..
തിര്യഗ്യോനിപ്രഭാവേന ന മൃതൗ മമ സംനിധൗ ..113..
ജംബൂമാർഗേ മൃതൗ യസ്മാത്സ്വർഗപ്രാപ്തികരേ ധ്രുവമ് ..
തസ്മാത്പാരാവതീ ഹ്യേഷാ രത്നദീപസുതാഽഭവത് .. 114 ..
പതിഃ പാരാവതോഽസ്യാശ്ച ജാതോ വിദ്യാധരാംഗജഃ ..
ഏഷാ പ്രഭാവതീ നാഗീ നാഗരാജസ്യ സദ്മനി ..
ഇഹ ജന്മനി കന്യാസീത്പൂർവജന്മ ബ്രവീമി ച .. 115 ..
ത്രിശിഖസ്യോരഗേംദ്രസ്യ സുതാ ചേയം കലാവതീ ..
ഏതസ്യാ അപി വൃത്താംതം നിശാമയ തു വച്മ്യഹമ് .. ..116 ..
ഭവാംതരേ തൃതീയേതഃ കന്യേ ചാരായണസ്യ ച ..
ആസ്താം മഹർഷേഃ ശീലാഢ്യേ പ്രേമവത്യൗ പരസ്പരമ് .. 117 ..
പിത്രാ ചാരായണേനാപി താഭ്യാം സംപ്രേരിതേന വൈ ..
ആമുഷ്യായണപുത്രായ ദത്തേ നാരായണായ ഹി .. 118 ..
അപ്രാപ്തയൗവനോരണ്യേ സമിദാഹരണായ വൈ ..
ഗതോ വിധിവശാദ്ദഷ്ടോ ദംദശൂകേന കാനനേ .. 119 ..
ഭവാനീഗൗതമീനാമ്ന്യൗ തേ തു ചാരായണാംഗജേ ..
വൈധവ്യദുഃഖമാപന്നേ ദൈന്യഗ്രസ്തേ ബഭൂവതുഃ .. 5.2.45.120 ..
അത ഏവ പ്രയത്നേന പരിണേതാ വിവർജയേത ..
ദേവതാസരിദാഹ്വാനകന്യാപാണിഗ്രഹം സുധീഃ .. 121 ..
അഥർഷേഃ കസ്യചിദ്ദൈവാദാശ്രമേ ദേവസന്നിഭേ ..
രംഭാഫലാന്യദത്താനി മോഹാജ്ജഗ്രഹതുസ്തദാ .. .. 122 ..
കൃത്വാ നാനോപവാസാദിവ്രതാനി ബ്രാഹ്മണാംഗജേ ..
അധ്യാസ്യ നിധനം കാലാച്ഛാഖാമൃഗ്യൗ ബഭൂവതുഃ .. 123 ..
ഫലചൗര്യവിപാകേന വാനര ത്വം തയോരഭൂത് ..

ശീലരക്ഷണഭാവേനാവംത്യാം ജനിമവാപതുഃ .. 124 ..
സ ച നാരായണോ വിപ്രഃ പിതൃശുശ്രൂഷണേ രതഃ ..
ദഷ്ടോഽപി ദംദശൂകേന കാശ്യാം പാരാവതോ ഭവത .. 125 ..
ഏവം ഭവാംതരേ ചാസീദേതയോഃ പതിരേവ സഃ ..
തിസൃണാം ഭവതീനാം ച ഭാവീ ഭർതാ പുനഃ സ വൈ .. 126 ..
പ്രാസാദസ്യാപി പാർശ്വേ തു ന്യഗ്രോധശ്ച മഹാനഗഃ ..
തസ്മിഞ്ഛാഖിനി വാസാഢ്യേ ശാഖാമൃഗ്യോ ബഭൂവതുഃ .. 127 ..
വിഷ്ണുദേഹജലേ തീർഥേ ക്രീഡയാ ച മമജ്ജതുഃ ..
പപതുശ്ചാപി പാനീയം തസ്മിംസ്തീർഥേ തൃഷാതുരേ .. 128 ..
ജാതിസ്വഭാവചാപല്യാത്കീഡംത്യൗ ച പ്രദക്ഷിണമ് ..
ചക്രതുർബഹുകൃത്വശ്ച ലിംഗം ദദൃശ തുർബഹു .. 129 ..
വിചരംത്യാവിതഃ സ്വൈരം തത്ര ന്യഗ്രോധസംനിധൗ ..
കേനചിദ്യോഗവേഷേണ പാശേന ച നിയംത്രിതേ ..5.2.45.130..
ഭിക്ഷാർഥം ശിക്ഷിതേ തേന ന പ്ലുതിർന നിവർത്തനമ് ..
അഥ തേ ക്വാപി മർകട്യൗ കാലധർമവശംഗതേ .. 131 ..
അവന്തീവാസപുണ്യേന ത്രിലോചനസ്യ സേവയാ ..
പ്രാദക്ഷിണ്യാനുരൂപേണ ജാതേ നാഗസുതേ അപി .. 132 ..
അധുനാ തം പതിം പ്രാപ്യ വിദ്യാധരകുമാരകമ് ..
നിർവിശ്യ സ്വർഗഭോഗാംശ്ചാവംത്യാം നിർവൃതിമാപ്സ്യ .. 133 ..
യൈരല്പമപി ചാവംത്യാ കൃതം കർമ ശുഭാവഹമ് ..
തസ്യ മോക്ഷഃ പരീപാകോ നിശ്ചിതം മദനുഗ്രഹാത് ..
ത്രൈലോക്യേഽപി ച സർവസ്മിഞ്ഛ്രേഷ്ഠാഽവന്തീപുരീ സദാ .. 134 ..
തതോഽപി ലിംഗമോംകാരം തതോഽപ്യത്ര ത്രിലോചനമ് ..
തിഷ്ഠഗാനോഽത്ര ലിംഗേഽഹം ഭുക്തിം മുക്തിം ദദാമി വൈ .. 135 ..
അതഃ സർവപ്രയത്നേനാവന്ത്യാം പൂജ്യസ്ത്രിലോചനഃ ..
ഇത്യുക്ത്വാ ദേവദേവേശസ്തത്പ്രാസാദാംതരേഽവിശത് ..136..
ലിംഗസ്വരൂപമാസാദ്യ ശുഭം ത്രിഭുവനാദപി ..
താശ്ച സ്വസദനം പ്രാപ്യ തദ്വൃത്താംതമശേഷതഃ ..
സ്വമാതുഃ പുരതശ്ചോക്ത്വാ കൃതകൃത്യാ ഇവാഭവൻ .. 137 ..
ഏകദാ മാധവേ മാസി സഹ സാർഥാഃ സമാഗതാഃ ..

വിദ്യാധരാസ്തഥാ നാഗാ മിലിതാഃ സപരിച്ഛദാഃ .. 138 ..
വിരജസ്കേ മഹാക്ഷേത്രേ ത്രിലോചനസമീപതഃ ..
ദേവസ്യ വരദാനാച്ച പൃഷ്ട്വാന്യോന്യം കുലാവലിമ് .. 139 ..
വിദ്യാധരായ താഃ കന്യാ നാഗൈസ്തിസ്രോഽപി കല്പിതാഃ ..
മംദാരദാമാ സന്തുഷ്ടഃ പ്രാപ്യ തച്ച സ്നുശത്രയമ് ..5.2.45.140..
രത്നദീപൈശ്ച നാഗേന്ദ്രഃ പദ്മീ ച ഭുജഗേശ്വരഃ ..
വിശിഖോഽപി ഫണീംദ്രശ്ച ഹൃഷ്ടാ ഏതേ ത്രയോഽപി ച ..
ജാമാതരം സമാസാദ്യ ശുഭം പരിമലാലയമ് .. 141 ..
അന്യോഽന്യം സ്വജനാസ്തേ തു മുദാ വികസിതേക്ഷണാഃ ..
വിവാഹോത്സവമാരച്യ സ്വംസ്വം ഭവനമാവിശൻ .. 142 ..
ത്രിലോചനസ്യ ലിംഗസ്യ വർണയംതോഽപി ഗൗരവമ് ..
സ ച വിദ്യാധരഃ ശ്രീമാന്നാഗീഭിർവിപുലം സുഖമ് ..
ഭുക്ത്വാവന്തീം തതഃ പ്രാപ്യ സംസേവ്യ ച ത്രിലോചനമ് .. 143 ..
ഗായൻഗീതം സുമധുരം നാഗീഭിഃ സഹിതഃ കൃതീ ..
ആത്മാനം ചാതിവിസ്മൃത്യ മധ്യേലിംഗം ലയം ഗതഃ .. 144 ..
ത്രിലോചനസ്യ മഹിമാ കലൗ ദേവേന ഗോപിതഃ ..
തതോല്പസത്ത്വാ മനുജാ ന തല്ലിമഗമുപാസതേ .. 145 ..
ത്രിലോചനകഥാമേതാം ശ്രുത്വാ പാപാന്വിതോഽപ്യഹോ ..
വിപാപോ ജായതേ മർത്യോ ലഭതേ ച പരാം ഗതിമ് .. 146 ..
ഏഷ തേ കഥിതോ ദേവി പ്രഭാവഃ പാപനാശനഃ ..
ത്രിലോചനസ്യ ദേവസ്യ ശൃണു വീരേശ്വരം പരമ് .. .. 147 ..

ഇതി ശ്രീസ്കാംദേ മഹാപുരാണ ഏകാശീതിസാഹസ്ര്യാം സംഹിതായാം പഞ്ചമ ആവംത്യഖണ്ഡേ ചതുരശീതിലിംഗമാഹാത്മ്യേ ത്രിലോചനമാഹാത്മ്യവർണനംനാമ പംചചത്വാരിംശോഽധ്യായഃ .. 45 ..

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=സ്കന്ദപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ_5_(അവന്തീഖണ്ഡഃ)/അവന്തീസ്ഥചതുരശീതിലിങ്ഗമാഹാത്മ്യമ്/അധ്യായഃ_45&oldid=66074" ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്